

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bd Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Jotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Lupta principală între partidele politice dintr-o țară, e creatoare, generatoare de impulsivitate constructivă, stimulentă a trudei spre perfecționare, fie chiar și în vederea subminării prestigiului politic al adversarului. Numai prin concurență se poate obține o îmbunătățire a producției în folosul marelui public.

Când însă, lupta nu se mai duce pe bază de principii, sau când principiile unei partide, sau chiar ale amândurora, sunt prea egoiste materializate, atunci lupta devine pătimășă, rușinoasă și dăunătoare.

Dihonia urei a intrat între cele două frunze partide politice dela noi. Chestiunea Skodei promise urmări mai grave decât am fi așteptat.

Nu știm a cui e vina. Poate că amândouă partidele își au porția lor. Dar oricum ar fi, nu se cuvine ca cei din fruntea țării să ofere cetățenilor un spectacol desnădăjduitor de urit.

Căci iată ce se întâmplă: cu ocazia reînnoirii celor doi Brătienii, n'a luat parte la ceremonialul dela Florica nici un național țărănist, în afară de d. dr. N. Lupu care a asistat în calitate de fost ministru în cabinetul Brătianu.

La 1 Decembrie, d. prim-ministru Tătărescu n'a amintit, în discursul său din parlament, pe nici unul dintre eroii zilei de 1 Dec. 1918, cari sunt și azi în viață. Nu i-a amintit pentru că la parte azi din partidul politic advers.

Iar acest partid politic advers supărat de mai înainte, a hotărât să lăpsească solemnitatea oficială a comemorării zilei unirii Ardealului, tocmai de cei ce-au înălțat-o, și s'au închis în casă geloși poate de gloria aceasta a lor.

Slăbiciuni omenești!
Brătienii sunt tot atât de mult oameni românismului ca și dd. Maniu sau Vaida. Faptele cari le-au asigurat un loc în istoria neamului nu au fost dictate de nici un principiu de politică internă. Au fost făcute de români și nu de liberali sau național-țărăniști.

Iată de ce vrajba lor ne doare. Iată de ce ziua de 1 Decembrie a fost pătată în bucurie! Iată de ce desnădăjduim! Văzând că cearta se transformă în ură sinceră, suntem îndreptați să credem că, de-acum înainte, în lăptuirile de bine obțesc vor fi și mai desconsiderate. Spiritele și energia vor trebui să se consume în clocotul discordiei.

Și noi cui rămânem?...
Se știe că d. Vaida a fost Sâmbătă la Oradea. Seara, în drum spre Bocșa-Montană unde a mers ca să boteze copilul unui simpatic avocat fost șef de cabinet al d-sale, d. Vaida s'a oprit în Arad.

A descins la hotelul „Central” și natural, s'a interesat imediat de partizanii din oraș.

Ce a discutat fostul — și probabil viitorul — premier cu d. avocat Petica Petrilă și apoi, cu d. Aurel Birtolon, nu se știe nici acum.

Dar — vedeți așa e opinia publică — circulă și azi zvonul, lansat de nu știm cine, că în sala mică a restaurantului „Dacia” (sala mare era ocupată de cea a societății „Principe Mircea”) d. Vaida ar fi fost căutat de un adjutant regal care i-a înmănat o misterioasă misivă...

Și-acum să vezi frământare, să auzi ghicitori!

D. Manolescu Strunga a fost la Berlin. La o oră anumită i a fost anunțată o doamnă care ținea să-i vorbească oficial.

— Cine e doamna?

— D-na Singer.

— Care Singer, ce Singer, de unde-i și cine-i această doamnă Singer?

Și întrebată, d-na Singer a declarat solemn și imperativ că este reprezentanta economică a României, la Berlin.

Care?...?

D. Manolescu Strunga săracu, a rămas tablou. Doar genunchii par că-i slăbeau și buza de jos îi tremura nervos...

Să ne trăiască d-na Singer, reprezentanta economică la Berlin!

P. Sel.

Știam ce spunem

Din primele zile cari au urmat răsturnării bustului lui Făbián Gábor, noi am luat atitudine contra tuturor statuiilor ungurești din Arad.

Nu ne îndoiam că justa noastră dorință — care era și a tuturor românilor arădani — va primi deplină satisfacție.

Primăria municipiului Arad, apreciind justetea argumentelor noastre, a hotărât dărimarea de pe soclu a statuilor ungurești și depunerea lor într-o magazie.

Partidul maghiar însă, prin expoziții săi Parecz și Vigyázó, pentru a arăta că sunt unguri în Arad și că au și-o istorie — halall! — au atacat deciziunea comisiei interrimare, înaintând apel la Comitetul local de revizuire din Timișoara.

Această instanță, a aprobat decizia primăriei Arad, cu toate pledoariile disperate ale reprezentanților ungurilor, hotărând chiar, prin sentință, ca statuile demontate să nu mai ocupe loc pe nici un soclu public în acest oraș.

Prin urmare?...?

Dar observați un lucru: ziarele ungurești nu se mai revoltă. Au trecut sub tacere sentința.

Nu le spuneam noi dela început că frământarea lor e de paradă?

Așa vor ajunge ungurii încetul cu încetul să tacă cel puțin atunci când nedreptatea lor e evidentă. Și astfel vor dobândi liniștea sufletească și fericirea.

Noi înregistrăm cu satisfacție binemeritată și acest succes prin care capitolul statuilor ungurești din Arad e încheiat.

N'avem nici un monument în Aradul românesc!

Ziua Unirii Ardealului a fost serbată și în Arad cu fastul cuvenit. Un fapt specific arădan este merit să ne atragă atenția. Spre deosebire de alte date. Sâmbătă n'am înregistrat nici o procesiune, cu toate că una era proiectată, imediat după festivalul organizat de „Liga Antirevizionistă”. Dar în ziua de 1 Decembrie manifestația — dacă ar fi avut loc — se cuvenea făcută în fața unui monument care să amintească tuturoara că din orașul acesta de graniță, din casa regretatului luptător Ștefan Cicio Pop, s'a pornit lupta care

a dus la Unire.

Există însă, în Aradul românesc, vr'un monument?

Mulțimea imensă adunată în sala teatrului comunal, la festivalul „Ligii Antirevizioniste” a venit să-și de-a obolul pentru „fondul monumentelor arădane”. Iată, deci, că într'al 16-lea an dela unire a trebuit înființată o „Liga Antirevizionistă” care, pe lângă misiunea de a ne apăra țara față de calomniile dușmanilor de peste Tisa, s'o mai aibe și pe aceea de a strânge fonduri pentru monumentele românești cari trebuiau să existe pe ace-

ste plajuri încă din primii ani ai existenței României-Mari.

Numai că, din modesta contribuție dela 1 Decembrie a publicului arădan, abia dacă se va fi putut strânge o sumă care să echivaleze, cu oarecare aproximație, cheltuielilor făcute cu demontarea statuiilor ungurești, cari mai până eri stăteau sfidătoare pe soclurile din parcurile arădane.

Pe când un monument al Unirii, unul al lui Vasile Goldiș sau Ștefan Cicio Pop? Pe când contribuția Statului?

Tb. Reculescu

Anchetele „Ecoui”

Vine iarna... dispar autobuzele...

— Cum li s'ar putea asigura o bună circulație, și încasări mai mari? —

Dacă toate zărele din țară, ducă zi de zi, luni de-a rândul, campanii pentru a demonstra greșelile cari se fac la conducerea întreprinderilor municipiului Arad, nu credem că s'ar schimba ceva în bine.

Sistemul este cel al experiențelor costisitoare și cu prea puține șanse.

Noi vom încerca să contribuim cu sfaturi cari, dacă se vor aplica, nu vor putea aduce decât o schimbare în bine a situației.

Circulația cea mai mare se face pe porțiunea dintre Piața Avram Iancu—Primărie și str. Crișan—Primărie.

Or, pentru distanțele acestea — de maximum 400 m. fiecare — e inadmisibil să se pretindă cetățeanului o taxă de patru lei.

Își poate oricine închipui că dacă porțiunea dela str. Crișan până la Piața A. Iancu ar fi împărțită în secțiuni a câte doi lei, fiecare funcționar — al Statului sau particular — fiecare comerciant sau oricare pieton grăbit s'ar urca în autobuz.

Așa cum e azi, autobuzul în Arad înseamnă lux, nu confort. Și atunci nici spre

(Continuarea în pagina IV-a).

Pentru asigurarea bunei circulații a autobuzelor

Una dintre cele mai mari pacoste căzute pe capul călătorilor este vecinicul defect ce survine autobuzelor.

Nu este zi în care autobuzele de pe liniile 3, 4, 6, 9 să nu sufere câteva defecte. Și atunci ce se întâmplă? Dacă de exemplu mașina de pe linia 3 s'a defectat este înlocuită cu una de pe linia 4. Până ce aceasta a sâcut abia un tur, două, mașina defectă a fost reparată sau în locul ei a fost adusă una dela garaj. Mașina de pe linia 4 se reînnoiește după ce a pierdut câteva ceasuri în care timp nu a adus folosnici călătorilor dela Obor noi celor din Grădiște și nici primăriei.

Dacă în timpul călduros se produce atâtea defecte de moloare, își poate lesne închipui oricine ce trebuie să se întâmple iarna. Șapoi, dacă în timpul verii mai poți aștepta în stradă legătura cu autobuzul următor, iarna ce te faci?

Conducerea secției de autobuze să dispună amenajarea unui garaj pentru o mașină, în curtea primăriei, de unde apoi, în cazul defectării vr'unui autobuz de pe linie, mașina de rezervă — căci ar trebui să existe în permanentă bună stare și una de aceasta — să poată fi îndrumată imediat unde e necesar.

E fapt recunoscut de toată lumea că tariful autobuzelor

din Arad e cel mai scump. Din această cauză multe persoane renunță de-a mai face uz de serviciile autobuzelor. Când azi și birjarii au ajuns să facă curse cu câte 10 și chiar 5 lei, e inadmisibil ca primăria să mențină actualul tarif: șase lei un bilet de linie și patru lei cel de secțiune.

1 Decembrie la Arad

Sâmbătă după amiază a avut loc la teatru, o serbare națională, în cadrul căreia a conferențiat d. prof. universitar dr. I. Lupas, președintele Ligii Antirevizioniste pentru Ardeal.

Înainte de conferința d-sale P. S. Sa Episcopul Grigorie Comșa al Aradului, a ținut o scurtă cuvântare ocazională, expunând în câteva cuvinte elogioase o parte din activitatea d-lui prof. Lupas.

Conferința d-lui prof. dr. I. Lupas

Începând prin a arăta însemnătatea zilei de 1 Decembrie, zi care a fost sărbătorită în toată țara și în statele aliate nouă, d-sa se ocupă, apoi, de originea curentului revizionist, devenit din ce în ce mai impulsiv, manifestându-se sub două aspecte: unul ceva mai larg, și altul unguresc, budapestan.

Analizând primul aspect, d-sa face un istoric al tutu-

ror publicațiilor și altor mijloace de propagandă în favoarea revizionismului, apoi arată împrejurările în cari s'a format Liga Antirevizionistă și scopul ei.

Pe urmă d. I. Lupas, combatte, cu argumente istorice toate afirmațiile ungurilor, și încheie îndemnând pe arădani să formeze aci la graniță un pivot al românismului.

D. Ascaniu Crișan, președintele „Astrei” citește telegrammele omagiale trimise M. S. Regelui Carol II și d-lui Stelian Popescu, președintele general al Ligii Antirevizioniste.

A urmat, apoi, un program variat și bogat executat cu concursul liceelor „Moise Nicoară”, „Elena Ghiba-Birta”, Școala Normală și Academia de teologie.

A stărnit mult entuziasm marșul antirevizionist, compus de d-nii Oct. Lipovan și I. Ioniță.

Demonstrația liberală-georgistă din Capitală

— Senzaționalele declarații ale d-lui Gh. Brătianu —

Eri, Duminecă 2 Decembrie, a avut loc la București congresul general al partidului Național Liberal, de sub șefia d-lui Gheorghe Brătianu.

O mulțime imensă, venită din toate provinciile țării, a ținut să ia parte la demonstrația din Capitală țării.

Cum au decurs manifestațiile

La orele 8 dimineața, delegațiile organizațiilor din toată țara erau așezate pe două coloane în piața Victoriei, unde au așteptat sosirea d-lui Gheorghe Brătianu.

La orele 10, în aclamațiile mulțimii, d. sa își face apariția însoțit de d. general Artur Văitoianu, de d. Toma, secretarul general al partidului și de alți frunzeși.

După ce șeful partidului a trecut în revistă delegațiile, au pornit apoi cu toții pe bule-

vardul Brătianu, până la statuia lui I. C. Brătianu, din piața cu același nume, unde au defilat.

Impozanta defilare a ținut două ore și a fost primită cu nesfârșite urale de cetățenii Capitalei. Circulația a fost complet întreruptă din cauza mulțimii. Congresistii s-au masat în marea piață din fața universității, pe bulevardul Elisabeta, în piața din fața cer-cului militar și pe Calea Victoriei până la Teatrul Național.

După defilare, d. Gheorghe Brătianu, făcându-și cu greu loc prin mulțimea care-l aclama frenetic, s'a dus la cinematograful „Rio”, unde a avut loc ședința de deschidere a congresului.

Ședința a fost prezidată de d. general Artur Văitoianu. D. sa, după ce spune congresistilor că din cauza orelor înaintate nu mai pot vorbi delegații diferitelor regiuni, — însă și participarea lor la această impunătoare manifestație, dovedind le sentimentele — dă cuvântul d-lui Gheorghe Brătianu, șeful partidului Național Liberal.

Cuvântarea d-sale a fost transmisă congresistilor de afară prin megafone.

Cuvântarea d-lui Gheorghe Brătianu

Domnilor,
Iubiți prieteni!

Această întrunire, printr-o potrivire a împrejurărilor care e mai mult decât un efect al întâmplării, are loc în sala însăși unde ne-am adunat întâia oară în București, la 15 Iunie 1930. Astăzi când ne regăsim aici, este firesc să aruncăm o scurtă privire în urmă, înainte de a hotărî, la această răscruce a vremurilor, calea pe care vom păși.

Au trecut de atunci patru ani și jumătate. Atunci ne adunam în căldura unui început de vară, sub soarele unor mari și frumoase nădejdi. Iată-ne astăzi, în pragul iernii, impresurați de griji, de nevoi, de primejdii cari amenință de pretutindeni.

Cu ce scop și cu ce lozincă am pornit? Atitudinea noastră din Iunie 1930 e cunoscută, ea aparține istoriei. Trebuie însă să ne amintim că din primul ceas acțiunea noastră a fost determinată și condiționată de un îndoiel imperativ: „liniște și siguranță înăuntru, încredere și demnitate în afară”.

Unde am ajuns astăzi? Implinitu-s-au aceste condiții esențiale, de existență și de durată ale statului și ale națiunii românești? Liniște și siguranță înăuntru?

Ce liniște și ce siguranță ne înfățișează un regim de asuprire și de teroare, de sfărâmare a libertăților cetățenești? Ce liniște și ce siguranță ne poate chezași procesul de dezagregare a forțelor noastre politice, procesul de îndalturare a elementelor de statornicie și de hotărîre, în folosul acelor de servilism și de corupțiune?

Iar în afară, acum când din toate părțile furtunile se îngrădădesc, unde este încrederea care se cuvine României întregite, unei țări de întinderea Italiei și cu o populație cât jumătate din cea a Franței continentale?

În lumina acestor împrejurări trebuie pusă problema: cum s'a ajuns aci, care este boala, care este leacul?

Noi pornim, ați auzit-o, o campanie de răsturnare a unei cărmuiri nefaste, care a compromis tot mai adânc renumele partidului național liberal și speranțele așezate în el.

Dar nu e numai atât. Guvernele sunt trecătoare, mai ales astăzi, când ele își primesc odată cu actul de constituire, și acel de deces.

Ce face s'a menținut și se înrădăcinează tot mai adânc în nepăsarea sau în frica generală este sistemul de-a alcătui, de-a îndruma și de-a preface guvernările.

Acest fapt, am mândria s'o afirm aci, suntem printre cei dintâi cari l'am întrezărit și l'am semnalat opiniei publice. Sunt acum mai bine de trei ani de când la congresul nostru dela Forum, spuneam că partidul liberal trebuie să vegheze ca încrederea Coroanei să nu fie des-

părțită nici-o clipă de voința națională.

Cu acest scop, pentru acest obiectiv, opinia publică s'a îndreptat acum doi ani tot mai puternic spre numele partidului liberal și tradiția ce o înfățișă. Ea nu putea încă distinge; venea la noi și voturile noastre creșteau mereu; venea la noi, căci împotrivirea noastră dărză la atâtea ispite de-a ne pleca și noi sistemului de pierzare, îi inspira încredere, dar se îndrepta și către cealaltă ramură a forțelor liberale, neuzate de guvernări recente, rămasă încă în ochii multora o nădejde și o rezervă pentru ziua de mâine. Aceasta s'a văzut mai ales în Capitală, în alegerile din 1932, alegeri libere, în cari noi am cules voturi frumoase dar scăr — de ce să n'o recunoaștem — masele cetățenești s'au îndreptat spre semnul vechiu al partidului, depășind chiar voturile guvernamentale.

Era expresiunea încrederii în partidul liberal, în partidul lui Ion și Vintilă Brătianu, era nădejdea că acei cari colaboraseră cu acești mari conducători nu puteau urma altă cale decât aceea ce le-o arătase sentimentul de demnitate și conștiința marilor interese naționale, pururea vii în luptele acestui mare și puternic organism politic.

Noi știm că guvernul din Noiembrie 1933 nu luase cărma impus de puterea unei convingeri, de o miserie națională. Cel mult dacă încrederea ce se manifestă în tradiția de altă dată a partidului liberal i-a putut folosi în anumite momente ca un mijloc de presiune. În realitate acei cari îl aduceau la guvern, în loc să se împotrivescă unui sistem nefast și să lupte împotriva exponenților săi, așa cum o aștepta întreaga opinie publică românească, s'au pus în slujba sa și au făcut târg din demnitatea partidului și din încrederea țării pentru mărunturile lor socoteli și ambiții personale. Au primit cărmuirea în astfel de împrejurări, încât nici viața primului ministru n'a putut fi asigurată. Au primit puterea nu prin izbândă capacitate și a devotamentului lor pentru țară ci prin umilință și prin transacție.

Iată marea dramă care e la obârșia crizei de astăzi: acei în cari o parte însemnată a opiniei publice își pusese nădejile, nu s'au întemeiat pe încrederea ei, ci s'au strecurat la cărmă printr-o politică de compromisuri și de sărut mână.

Erau printre ei și oameni cari gândeau astfel. Repede au fost înălțurați sau îngrădiți. Din prefaceri în remanieri, s'a ajuns la guvernul de astăzi, țara l'a primit ca o sfidare și de altfel simte el însuși că nu mai poate dăinui.

Dar mă veți întreba ce este acest sistem despre care vă vorbesc, ce sunt aceste metode împotriva cărora, indiferent de guvernele ce le servesc, ne ridicăm cu atâtea hotăr-

ire? Cari sunt acești adversari invizibili împotriva cărora ne mobilizăm forțele?

Să-mi dați voce să vă lămuresc printr-o comparație. În Franța acum un veac și jumătate, sub domnia lui Ludovic XVI-lea era un sfetnic al tronului care spunea la orice dorință sau la orice sugestie ce îi venea din cerurile Curții din Versailles: „Dacă e posibil, s'a făcut. Dacă nu e posibil, se va face”. Cu asemenea miniștri știți unde a ajuns o monarhie puternică și respectată și un rege care desigur n'a meritat sfârșitul tragic ce i-l a pregătit Revoluția dela 1789.

La noi, unul din sfetnicii lui Carol I a știut să rostească, la începutul vieții noastre de stat independent, cuvântul care a rămas de atunci ca o lozincă și pentru alte împrejurări: **Măria Ta, aiasta nu se poate.**

Cu astfel de colaboratori, monarhia noastră a putut să se consolideze și să se desvolte, să îndrumeze în acțiunea ce îi arătase încrederea ei spre neatârnamare și întregire.

De câțva timp, însă, acest cuvânt leal și hotărît n'a mai răsunat în sfatul Coroanei. Dimpotrivă la guvernul țării sau supralicitat lîngșirea și lîchelismul. Frunțile plecate și șalele smerite, le poți așterne covor pe treptele palatelor, dar nu poți dura din ele zid de apărare pentru țară, nu te poți rezema pe ele în ceasul greu, atunci când el bate și el bate întotdeauna, la anumite scadențe în viața unui stat și a unei națiuni.

O astfel de scadență se apropie. Sistemele de guvernare, amestecul în cărmuire al celor care nu pot cărmui, dușmănie sau favoare hărăzite unora sau altora dintre frunzeșii politici ai țării, toate acestea ar avea prea puțină însemnatate dacă vremurile ar fi liniștite și lumea ar trăi în pace și în belșug. Cel mult ar fi un subiect de discuție și de agitație pentru numeroasele cafenele ale acestui oraș. Dar nu e așa. Sărăcia ne strânge, neîncrederea ne zdruncină. Banul nostru în țară se ascunde, iar peste graniță știți cât face. În jurul nostru, la toate hotarele, zăngănit de arme și pregătire de război. În ce stare ne găsim noi, v'au spus-o alții.

În astfel de împrejurări, nu putem face față nevoilor și primejdiiilor ce ne strâng din toate părțile, îndăturând virtutea și valoarea morală tocmai dela postul de comandă, de unde nu pot lipsi și nu trebuie să lipsească, pentru apărarea țării, pentru biruința și mântuirea ei.

Aceasta e credința care ne-a susținut până astăzi. Ea ne călăuzește și mai departe. Distinsul bărbat de stat elvețian care ne-a vizitat zilele trecute, spunea dăunăzi că în materie economică sunt două politici: aceea a ușurinții și aceea a dificultății. Această definiție se potrivește și laturei politice a împrejurărilor. Politica de ușurință, ea ne-a oferit de atâtea ori ispitele ei perfide, prin combinații cu aparente înșelătoare de comodități și avantajii personale.

Le-am respins, pentru că din capul locului am socotit că politica de ușurință se potrivește unor vremuri ușoare.

Noi ne îndreptăm însă spre vremuri grele. O afirm deci cu toată convingerea și cu toată sinceritatea: noi am ales politica dificultății pentru că în timpuri de restrînte și de primejdii, trebuie cărmuitori care să nu se lase purtați de bătaia vânturilor ori de unde ar sufla, dela Apus s'au dela Răsărit, de jos sau de sus, ci întăriți de credința lor în destinele acestei țări și acestei națiuni, să-și arunce în cumpănă întreaga lor autoritate politică și morală pentru a cere și la nevoie a impune toate sacrificiile și toate măsurile mântuitoare.

Într-o manifestație ca cea de astăzi, ar fi fost desigur locul să vorbesc de program, de soluții de guvernământ. Și acum, vă afirm că le avem pregătite: restabilirea încrederii, naționalismul economic, dezvoltarea proprietății și a inițiativei individuale sub controlul statului, arbitru firesc al conflictelor economice și sociale, dezvoltarea libertății în înțelesul ei adânc și permanent de demnitate omenească, toate aceste mari principii suntem gata să le traducem în formule precise de realizare administrativă și politică.

Dar nu mă pot reține să fac aci o constatare dureroasă. De patru ani, toate problemele cari s'au așezat pe primul plan al vieții noastre de stat și de națiune, noi le-am prevăzut, le-am examinat, le-am definit soluțiunile: problema datoriilor interne, cea a datoriilor externe, economiile, sancțiunile cerute de morala publică și privată, înarmarea țării pentru primejdiiile de mâine, toate au făcut obiectul preocupărilor noastre. Rând pe rând, împrejurările au impus aceste chestiuni guvernelor cari s'au succedat în acest răstimp. Soluțiunile lor au fost însă târzii și pervertite de considerații lătrunice de oportunitate și de ușurință.

Și atunci, nu pot ca încheiere, decât să reviu la aceea ce vă spuneam la început: mai presus de toate, înainte de orice, sistemul de guvernare trebuie, radical și profund modificat.

Voi merge până acolo, să vă spun că nici o formulă și nici o combinație de guvernământ nu atinge importanța acestei probleme. Nu (Continuarea în pag. IV).

Vizitați magazia lui

Bul. Reg. Ferdinand 11. unde veți găsi cele mai frumoase lămpi și toate obiectele moderne pentru locuințele Dumneavoastră Târg mare de Crăciun.

Cinematograful

CENTRAL

Programul de azi:

GEORGE O'BRIEN
Misterul minci de aur

Reprezentările

a orele 5, 7.15 și 9.15 seara

Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi!

Scandal pe Broadway

Fox Follies 1934

Jimmy Durante,
Alice Faye,
Rady Vallee

Reprezentările

la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

Taxe de intrare:

Lei 8, 10, 15 și 20, inclusiv timbrul aviației.

CORSO

Programul de azi:

Duminecă la orele 11 1/2 a.m.
MATINEU

Premieră!

La orele 3, 5, 7 1/4, 9 1/4

Toată lumea trebuie să vadă acest film!

După romanul lui

Claude Farrère

Bătălia

Inkișinoff,
Charles Boyer,
John Loder,
Annabella

Membrii „Consum”-ului au avantajul de a plăti în rate

URANIA

Programul de azi:

la orele 5, 7 1/4 și 9 1/4

Cel mai splendid film

Amanți fugari

Robert
Montgomery
Madge Evans

Marca manifestatie a „Uniunii Agrare” la Timisoara

Lupta de răsturnare a guvernului actual e în toi. Național-tărăniștii sunt încă ocupați cu chestiuni de bună-cădare internă, și le dă mult de lucru și afacerea „Skoda”. În schimb, însă, așa zisele partide mici desfășoară, în tot largul țării, o prodigioasă agitație, care are un singur scop: relevarea lipsei de coeziune dintre partidul liberal și guvernul emanat din sânul acestui partid — și implicit răsturnarea actualului guvern. Dacă acest obiectiv al agitațiilor partidelor de opoziție va fi sau nu va fi atins, dacă o criză de guvern se va produce, mai de vreme sau mai târziu, e greu de spus. Cromicari obiectivi ai evenimentelor, noi suntem datori a înregistra aceste agitații și, cel mult, a releva anumite semnificații ale lor.

În ziua de Duminică 2 Decembrie, când d. George Brătianu a convocat la București pe partizanii d-sale din toată țara, — la Timisoara am avut o altă manifestație politică, de o amploare rară, organizată de aderenți din Banat ai d-lui Const. Argetoianu.

Manifestațiile politice din ultimul timp ale „Uniunii Agrare” au purtat mereu pecetea unor mari participări a maselor. Așa a fost la Craiova, cu ocazia congresului general al partidului „Uniunii Agrare”, de care ne am ocupat la timp, și așa a fost la Timisoara, unde a avut loc o adunare convocată în numele organizațiilor din Banat ale „Uniunii Agrare”. D. Const. Argetoianu, — se știe, — n'a prea fost un răsfățat al votului universal. Și dacă totuși se poate observa acum fenomenul acesta al întoarcerii maselor în spre politica d-sale, faptul se datorează ne-greșit împrejurării că masele sunt dispuse a vedea în d-sa pe inițiatorul legii de conversiune, a cărei paternitate mulți și o mai revendică, iar pe de altă parte împrejurării că reforma economică și socială, pe care a inițiat o șeful „Uniunii Agrare”, mai are încă o mulțime de lacune, pe-cari mulți dintre debitorii le vor eliminate din ceea ce s'a făcut până acum în această direcție.

Adunarea de Duminică a „Uniunii Agrare” la Timisoara a decurs în felul notat de noi mai jos.

Sosirea d-lui C. Argetoianu. — Adunarea dela fabrica de bere

D. Const. Argetoianu a sosit la Timisoara Sâmbătă seara, cu acceleratul de 11.40. D-sa a venit însoțit de d. Alexandru Radian, secretarul general al „Uniunii Agrare” și de o delegație de craioveni, compusă din d-nii col. Măicănescu, avocat Gogu Adam Popescu, maior V. I. Copăceanu, Aurelian Rădulescu, Bică Ștefan și avocat Lozan. Cu același tren au mai sosit d-nii deputați Millea, Popa și alți fruntași din Capitală ai „Uniunii Agrare”. D. Constantin Argetoianu și însoțitorii d-sale au fost așteptați pe peronul gării „Domnița Elena” de fruntașii din Timiș-Torontal ai „Uniunii Agrare”, în frunte cu d. George Iovin, vicepreședintele organizațiilor din Banat, și de delegații județelor învecinate. D. ing. prof. Victor Vlad, președintele organizațiilor bănețene, a lipsit și dela primirea și dela adunarea de a doua zi, d-sa fiind ocupat la sfîntirea bisericii din Târgul Mureș, operă a d-sale, care a concis cu manifestația dela Timisoara și de unde d-sa nu putea să lipsească.

Duminică dimineața...

„Uniunea Agrară” a reușit să concentreze pentru Duminică la Timisoara un număr important de săteni, spre surpriza multor partide adverse, care preziceau contrariul. Aderenții „Uniunii Agrare” au umplut străzile care duceau spre fabrica de bere, iar sala de întrunire a fost supraîncălzită, așa că o parte dintre ascultători au trebuit să rămână pe din afară. Ca realizare electorală, adunarea a fost în adevăr reușită și s'a datorat desigur străduințelor depuse de președintele absent, d. ing. prof. Victor Vlad, de d. vicepreședinte George Iovin și de activii fruntași timișoreni ai „Uniunii Agrare”. d-nii inv. dir. Petcu, Vasile Lazar și alții.

Cuvântările

Adunarea a fost prezidată

de d. George Iovin, care, în cuvântarea de deschidere, a mulțumit șefului „Uniunii Agrare” pentru cinstea ce o face aderenților din Banat, vizitându-i la ei acasă, a salutat mulțimea de săteni care au răspuns la chemarea „Uniunii Agrare” și a atacat în cuvinte scurte dar viguroase politica de făgăduieli neimplinite a guvernului liberal. D. George Iovin a rostit apoi o formulă de jurământ pentru d. Const. Argetoianu și „Uniunea Agrară”, pe care aderenții din sală au repetat-o ridicând în sus mâna dreaptă.

D. inv. dir. Petcu a rostit un vehement discurs împotriva politicii economice a guvernului. Făcând comparații între prețurile plătite de săteni la cumpărăturile făcute de ei și între prețurile ce le obțin pentru produsele lor agricole și zootehnice, d-sa a scos în evidență nedreptatea care se face populației celei mai numeroase și mai importante a țării.

D. Petru Lorisz a rostit un discurs în limba germană, des aplaudat de ascultătorii șvabi din sală.

D. Gogu Adam Popescu, avocat din Craiova, a arătat că singurul care s'a pus de acord cu suferințele și nevoile agricultorilor, a fost d. Constantin Argetoianu. El a scos țărănimea de sub jugul cămătarilor și prin aceasta opera lui depășește meschinăriile omenestii ale celorlalți politicieni. Arată apoi că după plecarea d-lui Argetoianu dela guvern, legea conversiunii a fost amputată și stricată în rosturile ei, sub influența cămătarilor. E necesară o nouă concentrare în jurul d-lui Argetoianu, pentru a salva această mare reformă economică și socială dela pericolul ce o amenință astăzi.

D. Petru Corneanu, fost prefect de Caraș, fost președinte al organizației liberale de acolo, arată că în timpul

toianu a rezolvat toate cere-urile juste ale bănețenilor. Bănatul trebuie să fie alături de d. Argetoianu, și nu numai dintr'un punct de vedere egoist, ci și pentru că d-sa este un adevărat om de stat, cu concepții largi și înțelepte și e cel mai energic om politic pe care îl are țara.

D. deputat. Câmpeanu a vorbit în numele aderenților „Uniunii Agrare” din secuime.

D. dr. Șerban, fost prefect

Discursul dlui Al. Radian

D. Al. Radian, secretarul general al „Uniunii Agrare” se bucură în adevăr de multe simpatii în Banat. Prezentat de d. George Iovin cu cuvintele: „cel mai valoros colaborator al d-lui Const. Argetoianu la elaborarea legii de conversiune” — d-sa a fost aclamat timp îndelungat de mulțimea din sală, iar o voce din fața tribunei striga mereu:

— Asta o fost la Vinga!... Asta o fost la Vinga!...

Era desigur vocea unui aderent care l-a văzut pe d. Radian în cine știe ce campanie electorală prin zisa localitate din Banat — și a prins de atunci simpatie pentru d-sa...

D. Al. Radian a spus, — în rezumat, următoarele:

D. Const. Argetoianu este omul politic care în epoca sufragiului universal are țărîna sufletească de a spune: Nu mă mulțumesc numai cu voturi. Voturile se pot acapara și cu minciuni, cu făgăduieli, sau cu bani — cari sunt tot dela dv. D. Const. Argetoianu zice: Eu am nevoie și de conștiințe... Azi, aici în această sală, d-sa se întâlnește cu conștiințele pe care le caută. Aici s'au adunat cei ce reprezintă elita votului universal, deci aici se poate spovedi d. Const. Argetoianu, în mijlocul celor ce l-au înțeles și-i poartă recunoștință, urmându-l.

Eu, personal, n'am mai fost pe la dv. de un an de zile. V'am lăsat să judecați singuri în ce măsură s'au realizat făgăduielile ce vi s'au făcut. V'ați convins că liberalii n'au făcut nimic? (Un glas: Au luat puterea cu jandarmii!). Ei spuneau că s'cel mai vechi partid, că au bani și legături cu streinătatea.

de Arad, președintele „Uniunii Agrare” din acest județ, a adus salutul țărănimii din Arad și din Crișana.

D-nii deputați Popa și Millea combat demagogia ce se face în numele democrației și arată cele înfăptuite de d. Argetoianu în timp ce a fost la guvern. Legea conversiunii mulți și-o revendică, dar țara întreagă știe cine este autorul ei. (Sala îl aclamă timp îndelungat pe d. Argetoianu).

Dar folosit-a țara cu ceva de pe urma celor spuse de ei? După opt luni de guvernare, abia au putut să facă un buget care a pornit cu deficit inițial de 3 și jum. miliarde! Și deficitul se urcă mereu...

Nici restul făgăduielilor nu le-au ținut. Regiile autonome nu le-au desființat, ci le mențin cu mai mulți membri în consiliile de administrație și cu mai mult jaf. Nici traiul nu-i mai ieftin, nici câștigurile oamenilor n'au sporit...

Au lărgit legea conversiunii datoritiilor? Nu, cu toate că spuneau că vor reduce creanțele cu 75 la sută, iar pentru săraci promiteau reducerea totală a datoritiilor. Legea lor de conversiune nu ține seamă de starea de fapt de azi: de neputința debitorului de a plăti. La adăpostul legii lor, — se urmărește salvarea băncilor partidului. Azi amenință că dacă nu plătiți rata, vă vinde. Dar oare toți o pot plăti? În atâtea județe e nevoie de porumb de hrană, în altele de grâu de sămânță. Cum le poți cere ce-

Cuvântarea d-lui Const. Argetoianu

Iubiți prieteni,
S'au împlinit trei ani dela clipa în care, depunând pe biroul adunării deputaților legea conversiunii datoritiilor agricole, am spus principiul reducerii pasivelor și am dat semnalul unei adevărate revoluții sociale.

Clipa în care m'am hotărît la acest act, în toamna anu-

lor din aceste județe să-și plătească rata?

În timp ce asta-i situația în țară, echipa de guvernare are zilnic câte o criză de cabinet. Zilnic divergențe între miniștrii, în timp ce primul-ministru e mereu cu discursuri prin țară. E nevoie oare să facem apel la d. Titulescu, ca să mijlocească, după atâtea pacturi, și unul de neagresiune între membri guvernului? (D. Argetoianu întrerupe: Acest pact nici d. Titulescu nu-l poate face!... Ilaritate).

D. Radian combate apoi așa zisele partide de guvernământ și sistemul de guvernare cunoscut sub denumirea de „rotativă”. Noi suntem adevăratul partid de guvernământ, spune d-sa, pentru că avem un singur șef, un singur program, o singură conduită. Avem și omul prin care să asigurăm țării o guvernare rodnică, avem și programul pe care țara îl așteaptă — și avem și dreptul de a pretinde guvernarea țării, pe baza experiențelor noastre și a serviciilor ce le-am adus în trecut.

Cuvântarea d-lui Al. Radian a fost răsplătită cu un nesfârșit ropot de aplauze.

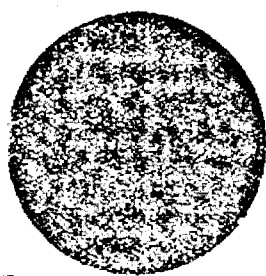
Un apel

D. George Iovin arată că în Banat și Crișana „Uniunea Agrară” are o armată de luptă bine organizată. Face apel la cei prezenți să propage cele ascultate în adunare și să stăruiască pentru organizarea „Uniunii Agrare” în localitățile unde n'ar exista încă organizații. Proceese verbale de constituire să fie trimise apoi pe adresa d-sale, în Timisoara str. Doja 17.

D-sa anunță apoi la cuvânt pe d. Const. Argetoianu, căruia sala îi face o frumoasă manifestație, aclamându-l puternic.

Nu neglijați a reînol lozurile,

și dacă nu aveți, cumpărați imediat un loz, fiindcă posibilitățile de a câștiga cresc din clasă în clasă

Tragerea proximă este la

15 Decembrie 1934

cu care ocazie se vor trage din urna norocului 7360 câștiguri însuma totală de

Lei 26.101.600

Colectura principală pentru Ardealul întreg Centrala
BANCA ILIESCU S. A. CLUJ
SUCURSALA IN ARAD: STR. BRĂTIANU NO. 3.

Reclama păsăroiului

În urma campaniei „Ecou-lui” pentru prevenirea otrăvito-
rului în chestiunea otrăvito-
rului cu pui morți care se
chiamă Iosif Madăr, acesta
a fost — până acum — pe-
dipsit numai de opinia publi-
că prin abținerea celor
cari în la sănătatea lor, de-
la cercetarea restaurantului
panoptic de sub conducerea
românofobului insolent.

Alinându-se în leagănul
șchiop al nădejdei că fapta
sa va fi de-acum îngropată,
otrăvitorul cu mortăciuni și
ploșnite opărite în cafea (des-
infestată carevasăzică), des-
fide bunul simț și autorități-
le prin fapte cari nu ne pu-
team imagina că pot fi să-
vârșite.

Iată ce-a mai făcut econo-
mistul care știe scoate bani
și din pui morți și ploșnite:

Simțindu-se ca la el în bar-
bodel, în sala teatrului, pro-
babil pentru că e nelipsit de-
la toate reprezentațiile ungu-
rești — nu știm de dragul că-
rei artiști, ca și cum „artiste-
le” lui nu i-ar ajunge, — în
ziua de 1 Decembrie, în timp
ce pe scenă se desfășura pro-
gramul menit să consolideze
și mai mult sufletele în rom-
mânism; în timp ce toate
gândurile priveau înapoi
spre o altă zi de 1 Decembrie
înserisă, pentru vecie, cu li-
tere de aur în cartea neamu-
lui nostru, otrăvitorul de tru-
puri și românofobul care „a
învățat la „școle rumunești”,
a îndrăznit să arunce, ca un
satana imbecil, peste capete-
le publicului, și otrăvă su-
fletească; a îndrăznit ca, în
acea zi sacră a elevației pa-
triotice naționaliste, să arun-
ce, dela galerie, afișe cari
chiamau publicul la „barul”
său infect.

Este, aceasta, o batjocură,
o terfelire în mocirlă, o sfida-
re, un dispreț care n'a qăsit
zi mai potrivită să ne fie a-

runcat în obraz ca un șculpat
lat de surugiu băgăuș. Este
o lovitură de copită plină de
glod cu care a fost isbit cel
mai sfânt sentiment romă-
nesc în cel mai sfânt moment
al unei sfinte zile.

Nu ne mirăm de fel de
josnicia gândurilor morfolite
în gunoii cocinei dinlăun-
trul craniului de neanderthal
și mai indobitocit al bestiei
cu nume de pasere care tre-
buie să fie bufniță.

Ne întrebăm însă, incuvi-
ințarea cărui convins frec-
ventator al bordelului cucu-
văiesc, a protejat obrăznicia
cretină a gestului? Cine a
fost atât de inconștient in-
cât să nu-și dea seama ce pu-
toare lasă să se imprăstie în
sala a cărei scenă se trans-
formase, pentru câteva cea-
suri, în altarul românismu-
lui?

Cui nu i s'a aprins sufletul
de revoltă văzând atâta neo-
hrăzare?

Publicul batjocorit și ro-
mânii toți, cer ca imbecilul
să fie tras la răspundere și
să i se aplice o sancțiune ca-
re să-l învețe minte și din
care să se vadă că nu ne lă-
săm batjocoriți de ungușorul
patron de bordel, de tarabă
dela care se vinde corupția
trupească și sufletească, și de
restaurant în care se servesc
pui morți „dela ghiță” și
ploșnițe... desinfestate.

Iar acela care i-a permis —
dacă i-a permis cineva — să
facă reclamă mărfurilor lui
imbibate de otrăvă, tocmai
în momentul crucial al acelei
zile și tocmai în locul care
trebuia să fie sanctuar în a-
cel ceas, să-și plece capul în
piept, rusinat și să se învețe
ca altă dată să se gândească
mai bine la semnificația
faptelor pe cari le aprobă cu
o autoritate care dă dovadă
că nu-i compete.

d. c

Anchetei „Ecou-lui”

Vine iarna... dispar autobuzele

(Urmare din pag. I-a).

folosul publicului nu este
nici într'al primăriei.

Ar fi recomandabil siste-
mul ce se practică la Viena
și Budapesta: cel al secțiunilor
mici. În cele două orașe,
de când cu sistemul acesta,
incasărilor tramvaielor s'au
dublat.

La Arad, sistemul s'ar pu-
tea aplica în felul următor:
distanța dela gara C. F. R.
până la Piața Ariei să fie
taxată cu cincilei. Ruta acea-
sta să fie apoi împărțită în
patru secțiuni a câte doi lei:
secțiunea I-a dela gara C. F.
R. până la gara electrică,
secțiunea II-a dela gara elec-

trică până la strada Cloșca,
secțiunea III-a dela strada
Cloșca până la Piața A. Ian-
cu și secțiunea IV dela Piața
A. Iancu până la Piața A-
riei.

Este de prevăzut că atunci,
când se va aplica sistemul a-
cesta, incasărilor secției auto-
buzelor vor crește simțitor.

Dar, să nu uităm însă, că,
pentru a se putea înfăptui
ceva, secția autobuzelor tre-
buie scoasă din raza de acti-
vitate — mai bine zis de in-
activitate — a birocratismu-
lui. Ii trebuie autonomia. E
doar o întreprindere comer-
cială.

R.

Demonstrația liberală-georgistă din Capitală

(Urmare din pag. II-a)

ne interesează deci nici cele
mai favorabile ipoteze, nici
guvernul întregirii liberale,
dacă acesta ni s'ar oferi, nici
chiar guvernul exclusiv al
partidului nostru dacă ar fi
la ordinea zilei, cât timp nu
avem deplina siguranță că a-
cest credit pe care tot mai
mult ni-l dă țara nu va fi
stânjenit de nici o ipotecă fă-
țișă sau ascunsă, că nu va fi
în mijlocul nostru nici un
element de compromis sau
de trădare, că acțiunea no-
astră, închinată binelui obș-

tesc, nu va întâmpina nici o
piedecă în dezvoltarea și în
realizările ei.

De aceea, convinși că nu
mai e departe ceasul în care
voința țării și puterea im-
pejurărilor ne vor impune
la cârmă, nu putem decât să
ne rostim încă odată credin-
ța că pentru a apăra ce avem
de apărut pentru a mântui
ce mai e de mântuit, nu mai
e astăzi decât o singură for-
mulă, o singură lozincă, un
singur strigăt:

„Deșteaptă-te Române!”

Cese petrece la dir. reg. P. T. T.

din Timișoara

— D. Golumbovici, falmosul aparat de radio și alte chestiuni —

D. Victor Golumbovici ocupă
din nou postul de conducător al
dir. reg. P. T. T. Timișoara. În
ce împrejurări a revenit d-sa la
acest post, după ce fusese in-
depărtat cum a fost îndepărtat,
— e o chestiune pe care nu
vrem s'o discutăm.

Punem, însă, pentru cei în
drept, întrebările de mai jos:

Falmosul aparat de radio

1. Știe d. ing. Pitulescu și
conducerea direcției speciale
P. T. T. că orice aparat de ra-
dio-emisiune, în conformitate
cu tariful telegrafo-postal
în vigoare, trebuie declarat
cu formule legale și taxat în
funcție de câmpul de bătaie?
Dacă da, să ni se comunice
numărul aprobării autori-
zației d-lui Golumbovici și
chitanțele taxelor respective,
referitoare la aparatul de ra-
dio-emisiune găsit și confiscat
în împrejurări cunoscute
în locuința d-lui Golumbo-
vici.

În caz că aceste acte nu ex-
istă, care sunt explicațiile
logice și legale ale lipsei lor?

În jurul revocării

2. Se știe că d. Golumbo-
vici a fost revocat din postul
de dir. reg. luna trecută și
înlocuit cu d. Lucian Ursu-
lescu, oficiar superior. De
faptul acesta s'a ocupat zia-
rul „Universul” și noi.

Întrebăm pe d. dir. general
ing. Pitulescu și conducerea
direcției speciale dacă ordi-
nile telegrafice de înlocuire
au fost înmădate la timp, a-
tât d-lui V. Golumbovici cât
și d-lui L. Ursulescu? Noi
suntem informați că aceste
ordine telegrafice au fost
luate de un oarecare Mihut și
au fost predate numai d-lui
Golumbovici, fără să fie ară-
tate și celui ce era în cauză
la această schimbare, d.
L. Ursulescu.

Dacă s'a întâmplat acest
fapt, cum explică conducerea
direcției speciale modul de
procedare al factorului Mi-
hutu, care se zice că ar fi pro-
cedat din ordin? Și oare din
al cui ordin?

Anarhia

3. În timpul cât a lipsit d.
Golumbovici, — fiind plecat
la București, după revocare,
— evident că d. L. Ursulescu
trebuia să ceară copie tele-
grafică după ordinele de nu-
mire ale d-sale. Știe condu-
cerea specială că în acest in-
terval secretarul d-lui Go-
lumbovici, d. Bulgea, a com-
is acte de rebeliune profes-
ională și administrativă, ru-
pând ordinele circulare și a-
menințând pe șefii de servi-
ciu să nu lucreze cu noul di-
rector delegat, d. L. Ursules-
cu? Noi credem că știe direc-
ția specială aceste lucruri,

deoarece, în baza unei an-
chete, făcută de d. controlor
Simion, atât d. Bulgea, cât
și d. Mihut, factorul, au fost
suspendați din serviciu și se
așteaptă să fie anchetați de
un organ de control superior
în persoana d-lui inspector
Const. Petrescu.

În același timp mai credem
însă că conducerea direcției
speciale nu știe că ordinul de
revocare al d-lui Bulgea nu
a fost făcut cunoscut tuturor
serviciilor, cum prevăd ins-
trucțiunile în vigoare, relative
la controlorii P. T. T.

Dacă se pretinde că s'ar fi
făcut cunoscută această re-
vocare, să ni se indice numă-
rul ordinului circular res-
pectiv.

Să se restabilească autoritatea

Semnădm cele de mai sus celor
în drept, pentru că trebuie să urme-
ze neîntârziat o eră de restabilire a
autorității la dir. reg. P. T. T. din
Timișoara.

Lumea din acest colț de țară s'a
obișnuit ca serviciile P. T. T. să
funcționeze ireproșabil și eventuale
„emulații” ce ar exista între diver-
șii slujbași ai instituției să nu stră-
bată dincolo de păreții ei. Tradi-
ția aceea de ordine și de decență
a fost hotărât înfrântă sub d. Go-
lumbovici.

Atragem asupra celor de mai sus
și atenția ministerului de comuni-
cații.

Marca manifestație a „Uniunii Agrare”

la Timișoara

(Urmare din pag. III-a).

să pună problema — aceasta,
nu numai la noi în țară, ci
în lumea întreagă. Lumea
traia de veacuri pe principiul
intangibilității creanțelor și
al sarcinilor liber consimțite.
Chipa aceea, din toamna anu-
lui 1931, era grea nu numai
fiindcă eu cel dintâi veneam
cu o idee nouă, ci fiindcă sin-
gur aveam de luptat contra
unei lumi întregi. Ziarele, ce-
le mai multe, erau în solda
celor interesați. Guvernul din
care făceam parte era, prin
unii din colegii mei, contra
acestei idei. Dar trebuie să
vă spun că cel ce m'a luat
de mână și m'a încurajat pu-
ternic pe acest drum, a fost
M. Sa. În ziua de 31 Septem-
brie 1931, în ajun de a pleca
într-o călătorie în Ardeal, M.
Sa m'a chemat și m'a întrebat:

— O faci?... Pentru că dacă
știu că o faci, eu vorbesc oam-
enilor de ea acum...
— Sire, i-am răspuns,
o fac...
— Si pentru prima dată M.
Sa Regele, pe valea Mureșu-
lui, a făgăduit sătenilor acea-
stă mare reformă. Atacurile
nu m'au descurajat. Ideea
mea a prins. Cu opuneri, cu
vrăjmășii, am ajuns unde
suntem azi. Dar n'am desă-
vârșit problema. Legea ac-
tuală nu-i bună, pentru că ea
nu are decât un singur avan-
taj: cine-și poate plăti cu 30
la sută datoria, scapă. Pen-
tru cine poate plăti cota a-
ceasta, legea e bună. Dar nu
toată lumea poate s'o plă-
tească.

Eu am zis să reducem da-
toriile pentru toată lumea și
să extindem legea la toate ca-
tegoriile de debitori. Dv. sun-
teți aici numai agricultori și
eu, dacă aș vrea să fac acte

de captură a bunăvoinței, ar
trebui să spun că e suficient
dacă legea-i ocrotește pe a-
griculți. Eu însă nu fac de-
magogie și spun că legea tre-
buie să fie generală: pentru
toate categoriile de debi-
tori.

Și ce fac cei cărora li se e-
salonează datoriile pe 17
ani? Până nu plătesc ultima
rată, ei nu au averea liberă.
Aceasta însă nu-i normalitate.
Pentru că normalitatea re-
zidă în liberul schimb al va-
lorilor și al averilor.

Problema conversiunii nu-i
decă rezolvată. Și după cum
în trecut singur am spus:
voi face, tot așa azi spun: eu
o voi perfectă. Și după cum
m'am ținut de cuvânt în
1931, mă voi ține și'n 1934.

Dar un program de econo-
mie națională nu se termină
nici aici. După ce vom des-
cătușa producătorul și-l vom
ușura de povara pasivului,
trebuie să urmeze celelalte
probleme.

Băgați de seamă că tot ce
producem noi, se ieftinește
și tot ce cumpărăm, se scum-
pește? Asta e din cauza scă-
derii produselor noastre și a
creșterii produselor ce le
cumpărăm.

Toată această politică se
face ca să ținem în viață un
lucru mort: leul nostru. Pen-
tru el facem contingentări,
restricții la export, devize cu
anticipație și ruinăm comer-
țul nostru. Lucrurile se
scumpesc pentru că din cauza
restricțiilor negustorilor dela
care le cumpărăm nu le mai
poate aduce cu ușurință de
demult. Ba, sub pretext că
sunt dificile legăturile no-
astre comerciale cu străinătă-
tea, unii fabricanți mai
scumpesc și lucrurile ce se

fabrică la noi în țară.

Ca să ții pe picioare o mo-
nedă moartă, — omori țara...

Să nu prelungim deci regi-
mul nostru comercial de a-
cum, căci el ne duce la rui-
nă. Și e bine să știm și ce
vrem. Pentru că azi ministrul
de finanțe vrea într'un fel,
cel de industrie în alt fel, iar
Banca Națională altfel. Toa-
te rețetele însă sunt gresite.
Rețeta cea bună este: liber-
tate desăvârșită. Să lăsăm
lumea să facă ce vrea, pen-
tru că într'un regim comer-
cial cu totul liber, lucrurile
se vor îndrepta dela sine.

A, va cădea leul? Nu prea
credem, căci leul e menținut
prin decret și prin măsurile
Băncii Naționale. Ea poate
să mențină cursul de azi și
să nu-mi dea devize când voi
avea nevoie decât pe acest
curs. Cui nu-i va conveni, se
va duce la bursa neagră,
cum se face de altfel și a-
stăzi. În felul acesta se va a-
junge la un regim mai bun
decât cel de azi, când în ca-
lea comerțului se ridică atâtea
restricțiuni și când e
atâtea nesiguranță în transac-
țiile și în avutul oamenilor.

D. Const. Argetoianu și-a
terminat discursul cu un ap-
el la cei prezenți, să nu se
mai ia după vorbele pe care
le spun unii și alții, ci să
meargă încotro le poruncesc
interesele lor.

— Căci altfel, a spus d-sa,
vei fi și pe mai departe cu
coioacele întoarse și cu toa-
lele la percepție...

D. Const. Argetoianu și in-
teriorii d-sale au fost seara oas-
peții d-nei și ai d-lui Iovin.

Declarațiile făcute de d. Const.
Argetoianu presei, le vom publi-
ca mâine.